

ART AKTIVIST

Журнал

Спецредакторы

Медiateка

Сообщество

— Герасименко Алесь

Мастакі-эмігранты ня бачаць сябе ў Беларусі

Дзес 6, 2011 4 1 939

Дзесяткі мастакоў зь Беларусі жывуць па-за межамі нашай краіны. Многія зь іх дасягнулі немалаго поспеху ў замежжы, але адзінкавыя прафэсіяналы знаёмыя зь іх імёнамі на радзіме. Некаторыя з гэтых твораў не жадаюць, каб іх называлі «беларускімі мастакамі», а нехта трымае бела-чырвона-белыя сыцяжкі на працоўных сталах. Мастацтвазнаўца Ягор Сурскі выбраў восем гісторый мастакоў-эмігрантаў, склаўшы зь іх дакумэнтальнае кіно «Арт-рэпатрыяцыя». Прэм'ера фільму прайшла ў Менску 30 лістапада.

Максім Вакульчык / кадр з фільму Ягора Сурскага «Арт-рэпатрыяцыя» / 2011

«Канкрэтна да Беларусі я сябе не адношу. Я з'ехаў у 1991 годзе з СССР», — кажа **Максім Вакульчык**, які цяпер жыве і працуе ў нямецкім Дзюсельдорфе. — І я не хачу, каб мяне называлі «беларускім мастаком». Лепей — «мастак зь Беларусі».

РУБРИКИ

news обзор (6)
активизм, закон, цензура (31)
арт-институции (11)
архитектура, охрана памятников (3)
Без рубрики (1)
белорусский авангард (5)
гендер, феминизм, квир (23)
дискусии (9)
заслуженный работник культуры (2)
издания (11)
институциональная критика (7)
интервью (46)
итоги (15)
круг интересов (2)
кураторское дело (3)
лекция (7)
манифесты, акты, декларации (7)
матэрыялы па-беларуску (16)
международный опыт (26)
некролог (3)
общество (10)
опрос (5)
перформанс (5)
письмо редактора (3)
портфолио (4)
реакции, наблюдения, тенденции (40)
события, выставки (53)
стрит-арт, публич-арт (10)
текст художника (7)
терминология (7)
фотография (16)
художники (38)
школа критики (3)

Ігар Кашкурэвіч / кадр з фільму Ягора Сурскага «Арт-рэпатрыяцыя» / 2011

Словы з'ехаўшых мастакоў суправаджаюць у фільме кадры зь іх прасторнымі і заможнымі па беларускіх мерках студыямі і кватэрамі. Прасторныя і поўныя сонечнага святла, яны вельмі яскрава сведчаць аб тым, што выйгралі гэтыя людзі, калі дзесяць ці дваццаць гадоў таму з'ехалі зь Беларусі. І гэта на фоне неверагоднага, як падаецца зь невялікай залі Інстытуту Гётэ ў Менску, дзе адбываецца прэм'ерны паказ фільму, свавольства рознакаляровых неформалаў на нямецкіх вуліцах: шэсьце ўсіх магчымых меншасцяў па вуліцах Бэрліну суправаджаецца кадрамі вясялага беларускага мастака **Ігара Кашкурэвіча**, які, троху запінаючыся, па-беларуску чытае з паперкі тэкст, а пасля ходзіць па мэтро з камянём на плячы.

Алесь Родзін / кадр з фільму Ягора Сурскага «Арт-рэпатрыяцыя» / 2011

Надпіс над уваходам у культурны цэнтр «Тахелес» у Бэрліне / кадр з фільму Ягора Сурскага «Арт-рэпатрыяцыя» / 2011

Такіх гісторый у фільме менскага куратара Ягора Сурскага восем. Восем мастакоў, восем жыццяў у 55-хвіліннай стужцы, знятай у Нямеччыне ў межах праекту «Арт-рэпатрыяцыя: беларускія нямецкія мастакі». Праект робяць тры чалавекі. Для самога Ягора гэта дэбют у кіно. Але дэбют вельмі трапны — тэма эміграцыі ў краіне як ніколі актуальная.

«Нямеччына — адна з такіх краін, дзе жыве, даволі кампактна, шмат беларускіх мастакоў, — кажа Ягор Сурскі. — Шэраг зь іх атрымаў адукацыю ўжо ў Нямеччыне. Яны даволі актыўныя і ў беларускім мастацкім полі таксама».

Галоўная тэма фільму — міграцыя і верагоднасьць вяртаньня гэтых людзей на радзіму. Па словах Ягора, пытаньне аб тым, ці жадаюць мастакі вяртацца на радзіму, узьнікала само сабой. «Наша камунікацыя была даволі свабоднай», — кажа ён. — «Іншая справа, ці ёсьць у нас магчымасьці для іх вяртаньня: сучасныя цэнтры, музэі — што могуць рэалізаваць выставу, выкарыстоўваючы мэдыятэхнікі, у якіх гэтыя людзі працуюць».

Ганна Сакалова / кадр з фільму Ягора Сурскага «Арт-рэпатрыяцыя» / 2011

«Істотна, як ты малюеш, а не якой ты нацыянальнасьці», — кажа мастачка **Ганна Сакалова**. Яна цяпер таксама жыве ў Дзюсэльдорфе.

«Мне сняцца сны, што я зьявіўся ў Менску і пайшоў на завод працаваць, — кажа **Алег Юшко**. Я прачынаюся ў страху. Ня ведаю, што рабіў бы ў гэтым месцы. Бо раней я працаваў на заводзе ў Менску, і там у мяне пачалося раздваеньне асобы».

Па словах Ягора, яго парадавала, што «нейкія азы гэтыя людзі атрымалі тут»: нечаму іх навучыла і беларуская зямля, ці нават беларуская адукацыя. Хаця адчуваны ад яе хутчэй адмоўныя:

«Беларуская і эўрапейская адукацыя вельмі моцна адрозніваюцца, — кажа скульптар Жанна Грак. — У Беларускай Акадэміі мастацтваў не хапае свабоды. Кожны мой праект там быў гульнёй з агнём: альбо цябе выкінуць за нестандартнае мысленне, альбо ўсё ж пакінуць».

У Нямеччыне, па яе словах, усё інакш: «тут ідэя ў тым, каб студэнты вучылі адно аднаго. Усе сядуць за вялікі стол і на пачатку занятку паказваюць свае працы, кажуць, што думаюць і слухаюць меркаванні іншых».

Што да беларускага мастацтва, то самае мяккае, што могуць сказаць пра яго зьехаўшыя мастакі — «я яго не разумею». Па словах Андрэя Дурэйкі, беларускага мастацтва стала болей, чым раней. «Гэтым варта ганарыцца, нягледзячы на адсутнасць фундаментальнай падтрымкі з боку дзяржавы».

«Мы ўвогуле не размаўляем на сваёй мове, — пераходзіць мастак з расейскай па беларускую. — І беларуская палітыка ў мастацтве дагэтуль посткаляніяльная: мы прыходзім у нацыянальны музей, і ён пачынаецца з партрэтаў імператарскай сям'і».

Зрэшты, як адзначае Ягор Сурскі, «для таго, каб Шагал вярнуўся ў Беларусь, спатрэбілася 80 гадоў. А цяперашнія мастакі-эмігранты робяць выставы і праз 11 гадоў пасля ад'езду. Сучасныя тэхналогіі руйнуюць межы».

«Гэта ня так лёгка — адчуваць сябе беларусам і быць беларусам. Варта падумаць пра іх жыццёвыя абставіны. Калі гэтыя людзі кажуць пра сваю ідэнтычнасць, то нацыянальна яны яе не акрэсьліваюць. У тым жа Бэрліне мы можам сустрэць на маленькім кавалачку шмат праяваў мультыкультуралізму. І гэтыя мастакі ідэнтыфікуюць сябе самі па-сучаснаму, гэта зьява постмадэрнізму».

Да фільму яшчэ дададуць музычныя трэкі і субцітры, і ён мае магчымасць трапіць у абмежаваны пракат. «Хаця заля Інстытуту Гётэ — максымальная па памерах, якую можна знайсці ў Менску для паказу такога фільму», — дадае куратар.

Глеб Шутаў / кадр з фільму Ягора Сурскага «Арт-рэпатрыяцыя» / 2011

// Каментар Ягора Сурскага да артыкула:

Артыкул на фільм «Арт-рэпатрыяцыя: беларускія нямецкія мастакі» у «Штодзённым пакаленні Y» — адзін з першых водгукаў, які з'явіўся пасля прэм'ернага прагляду. Сапраўды, меркаванні мастакоў, якія ўзялі ўдзел у праекце, даволі крытычныя да стану мастацкай адукацыі ў Беларусі, сітуацыі з сучасным мастацтвам. Але сказаць, што «мастакі-эмігранты не бачаць сябе ў Беларусі» — нельга. Наадварот, яны не адрынаюць Беларусь як магчымае месца правядзення выставак, ды ўвогуле — як творчую пляцоўку. Многія з іх, як Алесь Родзін ці Андрэй Дурэйка, даволі актыўна ўдзельнічаюць у мастацкім жыцці Беларусі. Праект Алеся Родзіна «Дах» неаднаразова ажыццяўляўся ў Мінску. Андрэй Дурэйка выступае з цікавымі лекцыямі аб беларускім сучасным мастацтве. Выказванні некаторых мастакоў хутчэй выяўляюць жаданне таго, каб Беларусь была ў сэнсе сучаснага мастацтва на больш высокім узроўні, адпавядала еўрапейскім тэндэнцыям развіцця. Можна нават сказаць больш — многія з іх адчайна імкнуцца зменшыць гэтае адставанне.

У фільме прадстаўлены абсалютна розныя мастакі, з уласным творчым крэда ці своеасаблівай мастацкай стратэгіяй. Як аўтару праекта, мне падаецца, што яны цікавыя з пункту гледжання таго вопыту, які атрымалі, працуючы і жывучы ў еўрапейскім кантэксце. Многія з іх уключаныя ў сучасныя сусветныя працэсы ў мастацтве, таму іх вопыт варты інтэграваць у беларускае мастацкае жыццё.

/ **істочник:** www.generation.by.

Читайте по теме:

Марина Напрушкина о своем
политическом комиксе "Убедительная
победа"

Людмила Русова: вода, земля, воздух

матэрыялы па-беларуску міжнародны вопыт художники алесь родин андрей дурейко
анна соколова глеб шутлов егор сурский жанна грак максим вакульчик олег юшко
фильм "арт-репатриация"

4 comments

АСЯ ПАПЛАЎСКАЯ
Dec 12, 2011

Не дзіва, што яны з'ехалі. Там яны хаця б маюць магчымасць творча развівацца, а не сядзець у беларускай багне, варачыся ва ўласным саку, як многія айчыныя мастакі. Многія з іх шмат гадоў спрабавалі нешта развіваць у Беларусі, але... Алесь Родзін, напрыклад, вельмі актыўна ладзіў «Дах».

GEORGEDRYNC
Jan 6, 2021

[кошелек DASH](#) — Cardano (ADA): Desktop Full Node Wallet, LTC wallet

NESTORFER
Jan 8, 2021

[перетяжка салона](#) — обшивка авто, тюнинг микроавтобуса

JAMESHAF
Jan 8, 2021

why not try these out
[swSpyBrowser.7.1](#) — InstAccountsManager, InstAccountsManager

Комментарии: 0

Сортировка

Самые старые

Добавьте комментарий...

Плагин комментариев Facebook

Добавить комментарий

Имя *

Email *

Сайт

Комментировать

О проекте
Партнеры
Реклама
Контакт

Facebook
Twitter
RSS

